

ΟΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΔ - φύλ. 22 τεύχος ΔΕΚΑΠΟΥΔΗΣ ΛΟΓΟΤΥΠΟΣ ΛΟΓΟΤΥΠΟΣ ΔΕΚΑΠΟΥΔΗΣ ΛΟΓΟΤΥΠΟΣ ΔΕΚΑΠΟΥΔΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΘΕΑ ΤΡΙΚΟΣ. Μιά παράσταση του Όθέλλου.
ΑΛΚΙΣ ΘΡΥΛΟΣ. Φεγγαροτράγονδο.
Ο ΝΟΥΜΑΣ, Δημοτικιστική δημάρα.
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Σημειώματα στὸ περιθώριο.
ΙΟΥΛΙΑ ΠΕΡΣΑΚΗ. 'Ο Σωκρατάκιας.
Δ. Η. ΤΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ—Πλάτη στὴν ἀγάπη (Τέλος).
ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΥΡΑΣ. Νέα Εἰσόδια.
ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ^(*)

(1907-1910).

156

Άντον οὐδέποτε μάταιων ἔργων, ρομάντων
ἔξαφρα πρώτης γραμμῆς (τὸ μυθιστόρημα εἶναι τὸ
ποτάμιο ποὺ ρέει σὲ κοίτη πλατύτερη κι ἀπ' δλα τάλλα
τοῦ δραίου ἥδγου) στοκάζομαι πάξ τὰ διὺ στοιχεῖα,
τὸ χαραχτηριστικό, κ' ἐκεῖνο ποὺ λέμε διασκεδαστι-
κό, εἶναι διὺ στοιχεῖα τὶς περισσύτερες φροντίδες κι ἀν-
τίθετα κι ἀταράιαστα. Τυπικά, σ' ἐμᾶς ἐδῶ, παρα-
δείγματα, τὰ ἔργα του Ψυχάρη.

157

Ο τρόπος ποὺ παρατηρούσανε τὴ ζωὴ ἀδιάκοπα
κι στὰ ἑλάγιστα μεγαλόφρονοι μολαταῦτα ποιητὲς κι
μυθιστοριογράφοι σὰν τὸν Whiteman κι σὰν τὸν
Stevenson, μιστὶ μυμίζει τὸ δικό μας τὸ Μητσάκη,
γνωτισμένο στὴν ἀρχῇ του δρόμου ἀπὸ τὴν ἀρ-
χώστια.

158

Άπὸ τὸν πρόλογο ἐνὸς βιβλίουν λόγια του φημι-
σμένου φιλόσοφου Boutroux: 'Π ίδεις δυναμιώνεται,
γίνεται πιστότερη κι πλαστικότερη, γίνεται πιὸ
ποιὸν ἡ Ὁδία (έρχεται πιὸ πολὺ στὸν ἑαυτό της), πα-
τικαίροντας νὰ ὑποτείχῃ τὴν ἀνιπόταχτη μαρφή.
Ηοιώς δὲ δοκίμασε τὴν ἀντιδραση τῆς μαρφῆς ἀπάνουν
στὴν ἐκφῆ; 'Οσο ζητοῦντες δ Ὁδγκὸν ἀρμονικότερο κι
ταιριωτότερο στίχο, τόσο εἴρισκε μιὰ σκέψη δινα-
τώτερη, ἀπλούστερη, ἀληθινότερη. — 'Εφαρμόσε τα
στὴ γῆδσσα' δοσο ζητοῦμε νὰ τὴν γράψουμε πιὸ κα-
θάρια, πιὸ ἀρμονικά, τόσο ἀρμονιζούμε κι καθαρί-
ζομε τὴ σκέψη μας. Τόσο ἡ γλῶσσα γίνεται ἡρός.

159

Ἄλλοιμονο στὸν πολεμιστὴ κι στὸν ποιητὴ ποὺ
κάνουν τὶς δάφνες τους κρεββάτι τοῦ ὄπνου τους!

160

Ἡ δόξα πολλῶν, κι ἀπὸ τοὺς πιὸ μεγάλους, ποὺ
μᾶς φαίνεται πῶς γιομίζει τὴν Οἰκουμένη, δὲ γιομί-
ζει, σωστὰ σωστά, παρὰ τὰ κεφάλια κάτιων ἀνθρώ-
πων μέσα σὲ ὄρισμένους κύκλους. Τῶν ἀνθρώπων
αὐτῶν ἡ βοή στὸν κόσμο ἐπάνω, δσο κι ἀν ἀρμονικὴ
σκορπίζεται, θυμίζει κάπως τὸ σφύρισμα τοῦ κον-
νουπιοῦ ἀπάγου στοῦ βοδιοῦ τὸ κέρατο.

161

Πολλὲς φορὲς κινηθεύουμε τὸν κόσμο γιὰ νὰ πιά-
σουμε λιγοστὲς σελίδες, μιὰ γιὰ πάντα, στὸ βιβλίο
ἐνὸς ιστορικοῦ. Πολλὲς φορὲς ἡ μιά σελίδα ποὺ κρα-
τοῦμε στὴν ιστορία μέσα φαντάζει πῶς μέστωσε τὴν
πλάστη μὲ τὴ φήμη μας ἐνῷ, καὶ καλά, ἔξω ἀπὸ τὴ
σελίδα ἐκείνην εἴμαστε terra incognita. Απλὸ στα-
σίδι ποὺ παρουσιάζεται, στὴ ρωμαντική μας τὴν εὐ-
κολοπιστιά, σὰ θρόνος δόξας.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΦΕΓΓΑΡΟΤΡΑΓΟΤΔΟ

Τὸ παραμύθι τέπε μιὰ κατάλευκη μ' ὅλες τὶς
σκοτεινὲς ἀντιφεγγὲς νύχτα, στὸν ἀνεμο ποὺ ἀδιάρρο-
ρος περνοῦσσε γρήγορα, ἡ μικρὴ ἀχτίδα μ' ἔνα λυγμὸν
— ἢ μ' ἔνα γέλιο;

Ο δημοφας Τραγουδιστής ποὺ τὰ γλαρά του μά-
τια ὅσο κι' δ' βλέπεται δλόγυρα εἰταν πάντα γυρι-
σμένα μιὰ ἔκφραση ξεχωριστή, ἐμπνευσμένη, σ'
ἔναν κόσμο ἐσώψυχο, ποὺ ἡ φωνὴ του τραγουδοῦσε
πιὸ παθητικὰ κι' ἀπὸ τὸ πιὸ μεθυστικὸ βιολί, λύγιζε
μπροστά του, περγώντας ἀπὸ τὰ χωριά, τὰ δειλινὰ στὴ
βρύση κι στὰ πανηγύρια, ἀμέτρητες περηφανες κο-
πέλλες. Ἐφθινε νὰ ἐπιθυμήσει μιὰ ἀγάπη γιὰ νὰ τοῦ
δοθεῖ ἀμέσως, καταδίκη του. Καὶ παίρνοντας τὴν
συγκινηση καὶ τὸ λυγμὸ τῶν κερατιών ποὺ τὸ με-
ναδικὸ τραγούδι του εἰτανεικήσει, ἔφευγε... Νοερά,
μόνο μὲ σητὴ ἔνταση ἐπρεπε γιὰ νὰ δώσει δλούνα
στὴ φωνὴ του ἔναν τένο πιὸ βρύθη καὶ πιὸ συναρ-
παχτικό, αἰσθανόταν τὸν πόνο ποὺ σκορποῦσε. Εἴτε
ἀνάγκη τοῦ Πόνου γιὰ τὸ σκοπό του τὸν Ὡραίο ...
Πλατιά 'Αγάπη, χάριζε καὶ τὴν ὑμνοῦσε μελωδικά...
Ολο ὄμορφιές ... Ο Τραγουδιστής είτανε γιὰ ὅλες
τὶς Κοπέλλες, δ Μαρτιλος 'Αγνωστος ποὺ ἔρχεται
ἀπὸ πού, κανένας δὲν τὸ ζέρει, γιὰ φέρει τὸν ἀξει-
μητο θησαυρὸ μιᾶς 'Αγάπης πολὺ δύσυνηρής, εὐγνώ-
μονα νὰ λατρευθεῖ.

(*) Συνέχεια ἀπὸ τὸν ἀριθ. 468 (1912) του «Νουμᾶ».